

PAPIRLØSE

Hvad er min ret, hvad er min pligt?

DRACHMANN
ADVOKATER

DRACHMANN
ADVOKATER

© Denne folder er udarbejdet af DRACHMANN ADVOKATER.
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af
folderen/dele heraf er tilladt med kildeangivelse. Marts 2010.

DRACHMANN ADVOKATER

Firmaet kan føres tilbage til ca. 1906, da sagfører V. Hansen grundlagde advokatfirmaet. I 1929 overtog landsretssagfører Engelstoft firmaet og drev dette indtil 1967, fra hvilket tidspunkt landsretssagfører C. Heiberg Sørensen overtog.

I 1985 tiltrådte advokat Anders Drachmann firmaet, og blev medejer i 1987. Da han i 1995 overtog firmaet, fik det sit nuværende navn. Den 1. januar 1998 blev Morten Hansen-Nord og Jakob Vinding optaget som partnere. Efterfølgende er Søren Hansen d. 1. januar 2007 og Mette Rude Clemmesen d. 1. januar 2008 optaget som partnere.

ADVOKATFIRMAET ER SÅLEDES DET ÆLDSTE NUVÆRENDE ADVOKATFIRMA I HELSINGØR

Advokatfirmaet har siden sin start til dato drevet en efter tiderne moderne og omfattende advokatvirksomhed, der dækker alle branchens hovedområder med tilknyttede specialer. Firmaet yder således rådgivning til private, til små og mellemstore erhvervsvirksomheder samt til offentlige myndigheder.

Gennem tiderne har advokatfirmaet haft forskellige beliggenheder i Helsingør, og som følge af firmaets ekspansive udvikling op gennem 90'erne, var det naturligt for firmaet at flytte til nye lokaler i 1998.

FIRMAFILOSOFI HOS DRACHMANN ADVOKATER

Advokatfirmaets filosofi er at tilbyde en rådgivning på et højt fagligt niveau i overensstemmelse med klienternes behov og i øvrigt prøve at tænke moderne, dynamisk – og utraditionelt – for at opnå de bedste resultater for vore klienter.

Vi lægger vægt på at optræde loyalt, tillidsfuldt og fortroligt i forhold til vore klienter, ligesom vi prioriterer klientens specielle behov højt i forbindelse med den enkelte sag.

Advokatfirmaet optræder således som “vi” med klienten, og vi fastholder vores engagement til sagen er helt afsluttet.

Advokatfirmaets sagsbehandling er tilrettelagt således, at der er lagt afgørende vægt på, at klientens sag bliver behandlet effektivt, kompetent og hurtigt. Ved at tilsikre en konstant uddannelse af alle medarbejdere, mener vi, at vi er i stand til at yde – både en generel rådgivning – men at vi også herved formår at besidde en sådan specialviden, som kan hjælpe vores klient til det bedst mulige resultat i en konkret sag.

ARBEJDSOMRÅDER

Firmaet anvender den seneste informations- og kommunikationsteknologi, således at hver medarbejder har adgang til såvel internet som intranet samt til alle relevante databaser, herunder direkte opkobling til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (elektronisk registrering af nye selskaber), tingbogen, RKI-databaser m.v.

Advokatfirmaet er sig bevidst, at Helsingør i forhold til København udgør en del af provinsen, og derfor er advokatfirmaets arbejdsområder baserede på at kunne betjene privatkunder samt små og mellemstore erhvervsvirksomheder.

Netop med henblik herpå har advokatfirmaet sikret sig en viden, der er optimal til betjening af disse klienter, og vi har derfor fastholdt traditionelle arbejdsopgaver som retssager, rådgivning indenfor selskabsret og erhvervsret, virksomhedsrådgivning, skatterådgivning, rådgivning indenfor handel med fast ejendom, herunder erhvervsejendomme, generationsskifte, testamenter, ægtepagter, ligesom vi rådgiver indenfor kommunalret og forvaltningsret. Endelig behandler vi konkursboer, ligesom advokatfirmaet har en RKI-autoriseret inkassoafdeling og autorisation som bobestyrer til behandling af dødsboer for det offentlige.

Indhold

INDLEDNING.....	5
FORMUEFORHOLD.....	6
FORMUEFORHOLD UNDER SAMLIVET.....	6
FORMUEFORHOLD VED SAMLIVSOPHÆVELSE.....	7
UGIFTE SAMLEVENDE:.....	7
LEJEBOLIG.....	8
ANDELSBOLIG.....	8
ÆGTESKAB.....	9
TESTAMENTE.....	10
BOAFGIFT.....	11
LIVSFORSIKRINGER.....	12
KRYDSENDE LIVSFORSIKRINGER.....	12
ERSTATNING VED TAB AF FORSØRGER.....	13
ÆGTEFÆLLER.....	13
BØRN.....	13
UGIFTE SAMLEVENDE.....	13
HVIS EN AF PARTERNE DØR.....	14
VED ÆGTESKAB.....	14
AFSLUTNING.....	14

Indledning

I dag er der over en halv million mennesker, der lever papirløst sammen. Ca. 100.000 par har hjemmeboende fælles børn, ligesom der er mange par, der har særbørn.

Hvorfor gå hen og gifte sig og er der overhovedet nogen fordel heri?

Hvad er egentlig forskellen mellem at være gift og leve papirløst sammen?

Det er de bemærkninger/spørgsmål man som advokat ofte hører fra par, der bor/lever sammen uden at være gift.

Spørgsmålene dukker som regel op, når der er opstået konflikter, eller er sket store omvæltninger i parforholdet, men dukker til tider også op, når man i anden anledning konsulterer sin advokat.

Et andet ofte stillet spørgsmål er, at selvom vi ikke er gift, kan vi så ikke blot aftale os frem til de samme rettigheder, som hvis vi havde været gift?

Der hersker også en udbredt misforståelse om, at har man blot boet sammen i en årrække, er man automatisk arveberettiget efter hinanden.

Som svar til ovenstående er det, som i alle andre aftaleforhold, uden betydning, hvilke samarbejdsvilkår, der er indgået, så længe det blot går godt.

Derimod er aftaler vigtige, når det går knap så godt, eksempelvis i tvistsituationer eller i forhold til det offentlige, hvis der sker store omvæltninger i aftaleforholdet.

Det samme er tilfældet for par, der bor sammen uden at være gift. Så længe det går godt, gør det ingen forskel, om man er gift eller ej.

Derimod træder forskellene for alvor frem, såfremt der opstår en tvist i parforholdet, der måske kan ende op i en samlivsophævelse eller den ene af parterne måtte afgå ved døden.

I denne pjece forsøges der i hovedtræk at gennemgå de væsentligste forskelle mellem et papirløst samliv og et ægteskab, ligesom der er knyttet nogle bemærkninger til, hvilke forholdsregler man under alle omstændigheder bør tage sig, såfremt man vælger at bo sammen uden at være gift.

Generelt kan man dog sige, at de væsentligste forskelle giver sig udtryk i deling af formueforholdet, og hvorledes der skal rådes over formuen, når der sker en samlivsophævelse eller den ene af de samlevende måtte afgå ved døden.

Formålet med denne pjece er alene at gøre læseren opmærksom på de problemstillinger, man skal gøre sig sine overvejelser over, når man vælger at bo papirløst sammen. Pjecen skal altså ikke betragtes som en gyldig løsning på de problemstillinger, der kan opstå i forbindelse med større omvæltninger i samlivet.

Det er tilrådeligt, at man kontakter sin egen advokat med henblik på en analyse af behov for at oprette særskilte aftaler under samlivet samt med bistand om udarbejdelse af nødvendige aftaler i den forbindelse.

Formueforhold

Begrebet "formueforhold" dækker over de samlevendes situation i videste forstand.

Det vil sige, at formueforholdet dels gælder formuen i form af opsparing, andre værdier, herunder forsikringsforhold, i hvilket omfang den ene af parterne hæfter for den andens gæld, samt skatteforhold i øvrigt.

Formueforhold under samlivet

Som udgangspunkt er der intet økonomisk fællesskab mellem to ugifte samlevende.

Der er imidlertid intet til hinder for, at ugifte samlevende frit kan aftale, hvorledes de vil indrette deres økonomi.

En aftale er gyldig såvel mundtlig som skriftlig, men af hensyn til bevisværdien af en aftale, er det en overordentlig god idé at gøre samtlige aftaler skriftlige.

Dette er særligt vigtigt i papirløse samlivsforhold, idet dette kan have direkte konsekvenser, dels i forbindelse med en eventuel samlivsophævelse, men også i forholdet til skatteforvaltningen.

Det er også væsentligt for papirløse samlevende, at de formelle ejerforhold er i orden, se nedenfor.

Følgende hovedtræk gælder for økonomi under samlivet

- man hæfter ikke for hinandens gæld, heller ikke skattegæld, medmindre der er indgået særskilte aftaler herom,
- den der formelt ejer et formuegode, ejer som altovervejende hovedregel også formuegodet reelt,
- det er ikke muligt at overføre eventuelt underskud eller uudnyttet personfradrag fra den ene part til den anden, og skatteforvaltningen accepterer alene en fordeling af renteudgifter i overensstemmelse med det formelle ejerskab. Dvs. såfremt manden ejer ejendommen, har kvinden ingen mulighed for at fradrage eventuelle renteudgifter på terminer i sin indkomst, uagtet at det eventuelt måtte være det økonomiske mest fornuftige, eksempelvis hvis manden i det pågældende år ikke har haft indtægter, hvorfor han ikke har kunnet udnytte rentefradraget,
- gaver mellem ugifte samlevende er skatte- og afgiftsfri op til beløb på kr. 58.700,00 (2010 niveau), hvis man har boet sammen i mere end 2 år (dokumentation i form af folkeregisterrattest). Gaver derudover er belagt med en gaveafgift på 15%.

I ægteskab:

- Ægtefæller beskattes som udgangspunkt hver for sig, men udgangspunktet fraviges på en række punkter, idet den ene ægtefælle kan udnytte fradrag, som den anden ægtefælle ikke selv har mulighed for at udnytte.
- Negativ skattepligtig indkomst, skattemæssig værdi af uudnyttede personfradrag, negativ kapitalindkomst og uudnyttede grundbeløb for beskattning af aktieindkomst kan således overføres til den anden ægtefælle til modregning i dennes skattepligtige indkomst.
- For så vidt angår skattegæld, der er stiftet under ægteskabet, hæfter den af ægtefællerne, der ikke har stiftet skattegælden, subsidiært i forhold til den af ægtefællerne, der har stiftet skattegælden. Dette forudsætter dog, at skattemyndighederne har rettet kravet mod den af ægtefællerne, der ikke har stiftet skattegælden, inden parterne har afbrudt samlivet.
- Den ene ægtefælles restskat modregnes automatisk i den anden ægtefælles eventuelle overskydende skat.
- Er du gift, kan du som udgangspunkt kun fratække de renteudgifter, som vedrører lån, som du selv hæfter for. Du kan således ikke fratække renterne på din ægtefælles gæld, og er der tale om fælles gæld, skal rentefradragene fordeles mellem jer i overensstemmelse med jeres indbyrdes hæftelsesforhold. Det gælder, selv om du måtte have betalt renteudgifterne for din ægtefælle.
- Gaver mellem ægtefæller er afgiftsfri – dog skal man være opmærksom på en eventuel oprettelse af gaveægtepagt.

Formueforhold ved samlivsophævelse

Ugifte samlevende:

Som altovervejende hovedregel ændres der ikke på parternes økonomiske situation i forbindelse med en samlivsophævelse. Dvs. at den i hvis navn formuegodet står, beholder dette formuegode, og man hæfter for sin egen gæld.

Dette gælder som altovervejende hovedregel, uanset formuegodets art.

Står begge parter som ejer af formuegodet, kræves der enighed om, hvad der skal ske med dette formuegode, enten at den ene part afkøber den anden part, eller at formuegodet sælges bedst muligt. Er det ikke muligt at opnå en sådan aftale – hvad der ofte kan være vanskeligt i forbindelse med samlivsophævelse, da parterne i de situationer sjældent taler sammen – er der ingen anden udvej, end at formuegodet sælges bedst muligt i en offentlig auktion via den lokale fogedret.

Det kan altså være ganske uoverskueligt, hvorledes der skal forholdes med de enkelte formuegenstande.

Situationen er typisk i de tilfælde, hvor parterne under samlivet har erhvervet en fast ejendom, men hvor manden, under hensyntagen til en mere eller mindre fasttømret tradition, står som formel ejer af ejendommen. En sådan ejendom vil gennem et 20-30 årigt samliv dels være steget væsentligt i værdi, men restgælden vil også typisk være nedbragt væsentligt og i visse tilfælde til 0 kroner. Ejendommen repræsenterer derfor en ikke uvæsentlig værdi.

Det vil i den situation være fristende for kvinden at gøre gældende, at selvom manden måtte stå som formel ejer af ejendommen, er ejendommen reelt et sameje, og at der i hvert fald under samlivets forhold er "opstået" et sameje parterne imellem.

Praksis viser imidlertid, at eftersom der ikke foreligger udtrykkelige aftaler herom, da har kvinden overordentligt vanskeligt ved at dokumentere, at der er opstået et sameje, og kvinden vil som udgangspunkt være afskåret fra at gøre krav på halvdelen af friværdien i ejendommen. Til tider vil kvinden kunne få medhold i krav om compensation som følge af, at manden måske ikke har haft mulighed/råd til at sidde i ejendommen alene, og det alene er kvindens bidrag til fællesøkonomien, der har muliggjort den opsparing i ejendommen, som faktisk er sket. Det er muligt, at kvinden med denne argumentation vil kunne få medhold i et kompensationskrav, men compensationen vil typisk være et symbolsk beløb, særligt i forhold til halvdelen af friværdien af ejendommen, som kvinden med rimelighed ville have været berettiget til.

Det hænder også, at parterne ophæver samlivet i fælles forståelse, og hvor manden typisk vil tilbyde kvinden halvdelen af friværdien i ejendommen under hensyntagen til den samme argumentation, nemlig at ejendommen er erhvervet under samlivet, at manden alene har kunnet foretage en opsparing i ejendommen som følge af kvindens bidrag til fællesøkonomien og rimelighedsbetragtninger i øvrigt. Dermed er den hellige grav imidlertid ikke velbevaret. En sådan aftale vil meget vel kunne risikere at blive tilsidesat af den lokale skatteforvaltning, hvorefter "delingen" vil blive betragtet som en gave mellem parterne. Eftersom gaven ikke er givet under samlivet, vil kvinden svare skat af "delingen" som almindelig indkomstskat.

Lejebolig

Begge parter har underskrevet lejeaftalen:

Kan der ikke opnås enighed om, hvem der skal fortsætte lejemålet, kan retten træffe en afgørelse herom.

Parterne er principielt ligestillet, og der stilles ikke særlige krav for at slette den ene af parterne som lejer.

Kun den ene part har underskrevet lejeaftalen:

Har parterne haft fælles husstand i to år (folkeregisterattest) kan retten fortsat afgøre, hvem der skal fortsætte lejemålet, såfremt der ikke kan opnås enighed herom. Til forskel fra at begge parter har underskrevet lejeaftalen, skal der dog særlige grunde til, at retten vil træffe afgørelse om lejerskifte.

Udlejer skal normalt acceptere et sådan lejerskifte.

Andelsbolig

Hvad der er anført om lejerboliger, gælder som udgangspunkt også for andelsboliger.

Indgå aftaler!

Som det fremgår af ovenstående, er det særdeles vigtigt, at ugifte samlevende indgår udtrykkelige og tydelige aftaler om, hvorledes der skal forholdes med de enkelte formuegoder

i tilfælde af samlivsophævelse, ligesom det er vigtigt, at man gør sig nøje overvejelser omkring det formelle ejerskab af de enkelte formuegoder.

Endvidere er det overordentligt vigtigt, at disse aftaler holdes a jour, således at der principielt skal indgås ny aftale for hver gang et formuegode erstattes af et nyt formuegode.

Advokatens rolle i så henseender er vigtig, idet han er vant til at formulere klare aftaler, der ikke senere bør kunne misforstås.

Ægteskab

Under ægteskaber er der, medmindre der er aftalt andet, almindeligt fælleseje.

Det er en udbredt misforståelse, at fælleseje er ensbetydende med, at man ejer formuegenstande i fællesskab.

Dette er ikke tilfældet, idet fælleseje alene er et familieretligt begreb. Hvis ting ejes i fællesskab, er der tale om et sameje.

Under ægteskabet har hver ægtefælle som altovervejende hovedregel særråden og særhæften, dvs. at hver ægtefælle råder over de aktiver, der tilhører ægtefællen, og ægtefællen hæfter for egen gæld.

Ægtefællerne hæfter således ikke for hinandens gæld.

Driver manden for eksempel en personligt ejet virksomhed, hæfter hustruen ikke for gæld opstået i virksomheden.

Familiens hus repræsenterer en væsentlig formue for familien. Hvis ejendommen står i hustruens navn, vil mandens kreditorer ikke kunne foretage udlæg i ejendommen, hvis manden måtte blive betalingsdygtig, herunder blive erklæret konkurs.

Dette gælder uanset om ejendommen tilhører hustruens særeje eller ejendommen i øvrigt er fælleseje.

Hvis manden måtte blive betalingsudygtig, herunder blive erklæret konkurs, vil mandens kreditorer ikke kunne foretage udlæg i ejendommen, der tilhører hustruen.

Det er først i forbindelse med en separation/skilsmisse eller ved dødsfald, at begrebet fælleseje får en retlig betydning, forstået således, at de formuegenstande, der er omfattet af fællesejet indgår i en samlet bodeling.

I forbindelse med en bodeling deler man kun nettoformuen. Dvs. at hvis det under opgørelsen af ægtefællernes bodeling viser sig, at hustruen har aktiver for kr. 900.000,00 og passiver for kr. 800.000,00, har hun en nettoformue på kr. 100.000,00, som skal deles parterne imellem. Hvis manden samtidig har aktiver for kr. 800.000,00 og passiver for kr. 900.000,00, er hans formue negativ. Denne formue skal ikke deles.

Nettoresultatet er, at hustruen skal aflevere kr. 50.000,00 til manden, svarende til halvdelen af hendes nettoformue.

I forbindelse med formuedelingen er det endvidere muligt at aftale en skævdeling, uden at dette vil få skattemæssige konsekvenser.

Ved dødsfald – arv

Ugifte samlevende:

Ingen aftaler:

Det er vigtigt at notere sig, at uanset hvor længe et par har boet sammen uden at være gift, opstår der **ikke** en automatisk arveret de samlevende imellem.

Dvs. at såfremt der er børn enten i samlivet eller afdøde har særbørn, vil hele arven gå til disse børn.

Såfremt der ikke er børn i samlivet eller hvis afdøde ikke har særbørn, vil arven alternativt gå til afdødes forældre og i deres manglende tilstedeværelse afdødes søskende eller deres børn.

I arverækkefølgen indgår også afdødes bedsteforældre.

I fald afdøde ikke måtte efterlade sig legale arvinger, vil afdødes formue gå til staten.

En ting er dog helt sikkert, afdødes samlever vil ikke arve en eneste krone, medmindre der er oprettet et testamente.

Testamente

Som det fremgår af ovennævnte, er det overordentligt vigtigt, at ugifte samlevende opretter et testamente (typisk gensidigt testamente), hvor man har gjort længstlevende til ens universalarving i parforholdet. Testamentet skal leve op til visse formkrav, hvorfor det er en god idé at lade en advokat udarbejde testamentet.

Hvor meget kan længstlevende arve:

Efterlader førstafdøde sig ingen børn, har længstlevende mulighed for at arve op til hele førstafdødes formue.

Efterlader førstafdøde sig imidlertid børn, det være sig i form af særbørn eller fællesbørn, har disse ret til en tvangsarv, svarende til 1/4 af førstafdødes formue. Dvs. at længstlevende kan arve 3/4 af førstafdødes formue.

Som noget nyt er der i arveloven indført en regel om, at arvelader ved testamente kan begrænse arvelodden til hvert af sine børn til en værdi af 1.080.000 kr. i 2010. (Beløbsgrænsen reguleres årligt). Det resterende kan derefter testamenteres til fordel for længstlevende.

Er børnene mindreårige, skal formuen efter førstafdøde opgøres kontant og værdien skal deponeres i et af statsamtet godkendt forvaltningsinstitut. Dvs. længstlevende kan ikke, eller kun i meget begrænset omfang, disponere over denne formue, heller ikke til børnenes bedste.

Længstlevende kan ikke sidde i "uskiftet bo" med børnene.

Med den nye arvelov, som trådte i kraft 1. januar 2008, er der til supplerung af friarven, under opfyldelse af visse betingelser, mulighed for at oprette et såkaldt udvidet samlevetestamente. Heri kan man bestemme, at en samlever skal arve, som var man ægtefæller. Det betyder, at såfremt arvelader efterlader sig børn vil samleveren arve 1/2 af arvebeholdningen

og børnene 1/2 til lige deling. Kombineres et udvidet samlever testamente med testation af friarven til fordel for samleveren, vil samleveren således kunne begunstiges med 7/8 af arvebeholdningen.

Ved oprettelsen af et udvidet samlever testamente, kræves det, at man skal kunne indgå ægteskab med hinanden og ikke har oprettet et tilsvarende testamente til fordel for en anden. Ved dødsfaldstidspunktet skal yderligere betingelser være opfyldt, nemlig, at man lever sammen på fælles bopæl og venter, har, havde eller har haft et fælles barn eller har levet sammen på den fælles bopæl i ægteskabslignede forhold de sidste 2 år.

Boafgift

Boafgift er den afgift, arvinger betaler til staten, når der arves et givet beløb.

I det omfang der er oprettet et testamente til fordel for længstlevende, skal længstlevende betale en boafgift efter nedenstående regler:

Har parterne boet sammen i mindst to år før dødsfaldet, indtræder boafgiften med 15% efter et bundfradrag, der i 2010 udgør kr. 264.100,00.

Har parterne imidlertid ikke boet sammen i to år eller mere før dødsfaldet indtræder, er boafgiften fortsat 15% med yderligere tillægsboafgift på 25%.

Dvs. at såfremt arven lyder, stor kr. 500.000,00, regnes arveafgiften som følger:

	kr. 500.000,00
Bundfradrag	<u>kr. 264.100,00</u>

Afgiftspligtigt grundbeløb	<u>kr. 235.900,00</u>
----------------------------	-----------------------

Hvis parterne havde været samlevende mere end to år ved dødsfaldets indtræden, betales:

Boafgift, 15%	<u>kr. 35.385,00</u>
---------------	----------------------

I alt arver samleveren	<u>kr. 464.615,00</u>
------------------------	-----------------------

Såfremt parterne ikke havde været samlevende i mere end to år ved dødsfaldets indtræden, betales:

Afgiftspligtigt grundbeløb	<u>kr. 235.900,00</u>
----------------------------	-----------------------

Boafgift, 15%	<u>kr. 35.385,00</u>
---------------	----------------------

Beregningsgrundlag for tillægsboafgift	<u>kr. 464.615,00</u>
--	-----------------------

Yderligere tillægsboafgift, 25%	<u>kr. 116.153,75</u>
---------------------------------	-----------------------

I alt arver samleveren	<u>kr. 348.461,25</u>
------------------------	-----------------------

Livsforsikringer

Er intet andet aftalt, vil en livsforsikringspolice, tegnet inden 1. januar 2008, komme til udbetaling til nærmeste pårørende i tilfælde af død. Nærmeste pårørende er defineret i forsikringsaftalelovens § 105, hvorefter nærmeste pårørende i rækkefølge er:

Afdødes ægtefælle

Afdødes børn

Arvinger i henhold til testamente

Hvis afdøde ikke efterlader sig børn, skal det bemærkes, at en samlever ikke betragtes som nærmeste pårørende, hvis ikke samleveren er indsat som arving i henhold til testamente. Forsikringer tegnet inden 1. januar 2008 vil således komme til udbetaling til afdødes bo og deles i henhold til de legale arveregler, hvis ikke samleveren er indsat i testamente eller som begunstigede i afdødes forsikring.

Derfor er det vigtigt også i den forbindelse, at der oprettes et testamente og/eller tages stilling til begunstigede i livsforsikringspolicer.

For livsforsikringer tegnet efter 1. januar 2008 ændres begrebet "nærmeste pårørende" således, at rækkefølgen herefter er:

Afdødes ægtefælle

Afdødes samlever

Afdødes børn

Arvinger i henhold til testamentet

En samlever bliver imidlertid kun anset for omfattet af "nærmeste pårørende", såfremt man på dødsfaldstidspunktet bor sammen, og venter, har eller har haft et fælles barn eller har boet sammen de seneste 2 år forud for dødsfaldet.

En allerede tegnet livsforsikring pr. 1. januar 2008 omfatter ikke automatisk din samlever. Du skal således kontakte dit forsikringssselskab for at sikre dig dette.

Krydsende livsforsikringer

Indledningsvis skal bemærkes, at der skal betales boafgift af den fulde forsikringssum (uden fradrag af standardbundfradraget). Dvs. at den længstlevende samlever skal betale 15% i boafgift, eventuelt med tillæg af 25%.

Det kaldes for en krydsende livsforsikring, hvis hver især tegner en livsforsikring på den anden parts liv. Vælger man den løsning, kan man dels undgå at skulle acceptere eventuelle børns krav på tvangsarv, dels undgå at betale boafgift af forsikringssummen, idet længstlevende jo allerede i forvejen er ejer af forsikringen.

Løsningen er imidlertid kun mulig, hvis den, der har tegnet forsikringen på den anden parts liv, også reelt er den, der foretager indbetalinger på præmien.

Erstatning ved tab af forsørger

Hvis en samlever dør, har den anden samlever samme ret til erstatning ved tab af forsørger som en efterladt ægtefælle ville have. Der gælder intet krav om samlivets varighed.

Reglen modificeres dog såfremt erstatning opstår efter en arbejdsulykke, idet arbejdsskade-forsikringsloven da kun gælder for en samlever, hvor samlivet har varet i mindst to år.

Ægtefæller

Såfremt der ikke er oprettet testamente, arver den efterlevende ægtefælle som udgangspunkt 1/2 af førstafdødes formue.

Den efterlevende ægtefælle kan kræve at sidde i uskiftet bo med eventuelle fællesbørn.

Den efterlevende ægtefælle betaler ikke boafgift efter førstafdøde.

Livsforsikringer går ubeskåret til længstlevende ægtefælle, blot der i forsikringsvilkårene er indsat "nærmeste pårørende" som begunstiget (hvilket er standard).

Børn

Børn af ugifte samlevende har stort set samme rettigheder som børn, hvis forældre er gift, ligesom ugifte forældre naturligt har stort set samme pligter overfor deres børn, som hvis de var gift.

Ugifte samlevende

Hvis faderskabet er fastslået, det være sig i form af en anerkendelse fra barnets mor og far eller dom efter børneloven, og far og mor har fælles folkeregisteradresse eller har haft dette inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel, vil der være fælles forældremyndighed.

Hvis parternes samliv ophæves, vil den én gang fastslåede fælles forældremyndighed bibeholdes og kan kun ændres, såfremt der indgås en aftale herom parterne imellem, eller der gives dom herfor.

Er faderskabet ikke anerkendt, er det barnets mor, der vil have forældremyndigheden alene, idet denne dog kan ændres, såfremt faderskabet senere fastslås.

Hvis forældremyndighedsindehaveren dør:

Som udgangspunkt vil den efterlevende samlever få overført forældremyndigheden fra afdøde.

Dette sker imidlertid ikke automatisk, men først efter en vurdering, foretaget af det lokale statsamt.

Aftale

I langt de fleste tilfælde aftales der fælles forældremyndighed for fællesbørn mellem ugifte samlevende.

Hvis samlivet ophæves – uenighed om fortsat forældremyndighed

Hvis der under samlivet er etableret fælles forældremyndighed, vil den fælles forældremyndighed fortsætte efter en eventuel samlivsophævelse.

Det er i sidste instans retten, der træffer afgørelse om, hvorvidt der fortsat skal være fælles forældremyndighed og i givet fald, hvem af forældrene, der skal være bopælsforælder.

Retten kan også vælge at ophæve den fælles forældremyndighed og tillægge denne til den ene af forældrene, men det kræver tungt vejende grunde at ophæve den fælles forældremyndighed.

Hvis en af parterne dør

Forældremyndigheden forbliver automatisk hos den overlevende part.

Ved ægteskab

For børn født i ægteskab er der formodning for, at manden er fader til barnet, uden at der skal foreligge en anerkendelse af faderskabet fra moderen eller dom herfor.

Der foreligger derfor automatisk fælles forældremyndighed for børn født i ægteskab.

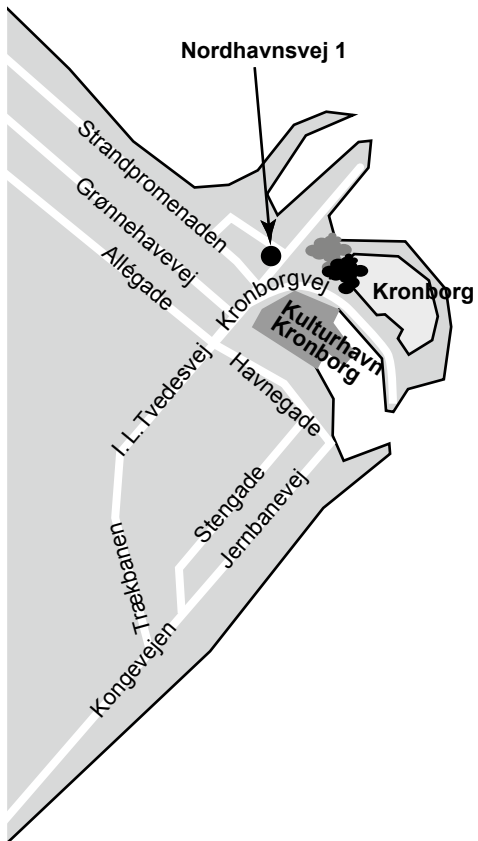
Rettighederne er for ægtefæller herefter de samme som for ugifte samlevende, der har fælles forældremyndighed.

Afslutning

Som det fremgår af det foranstående, er det overordentligt vigtigt, at man som papirløst par gør sig nøje overvejelser om, hvorvidt der bør indgås ægteskab, og i benægtende fald overvejelser om, hvilke samlivsftaler, der skal indgås.

Det kan meget ofte være ganske uoverskueligt, hvorfor det tilrådes at du retter henvendelse til din advokat, der bør kunne analysere jeres behov, yde jer den nødvendige rådgivning i forbindelse med indgåelse af diverse aftaler, samt udfærdige aftalerne for jer.

Det er muligt, at I føler, at det p.t. ikke er nødvendigt at indgå sådanne aftaler, men det er nødvendigt, at man gør sig sine overvejelser herom.

Nordhavnsvej 1, 2. sal
Postbox 199
DK-3000 Helsingør

Telefon: 49 21 01 80

Telefax: 49 21 46 10

E-mail: da@drachmann-advokater.dk
www.drachmann-advokater.dk

Åbningstider:

Mandag – torsdag kl. 8.30 – 16.00

Fredag kl. 8.30 – 14.00

Vidste du...

- at samlevende ikke hæfter for hinandens gæld,
- at den, der formelt ejer et aktivt oftest også ejer det reelt,
- at samlevende ikke som udgangspunkt har fælles forældremyndighed,
- at samlevende ikke automatisk arver hinanden,
- at samlevende ikke kan henses i uskiftet bo.

Spørg din advokat

DRACHMANN
ADVOKATER

Nordhavnsvej 1, 2., 3000 Helsingør
Tlf. 49 21 01 80, Telefax 49 21 46 10, E-mail da@drachmann-advokater.dk
www.drachmann-advokater.dk